Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/2895

2024 11 21

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2024/2895

2024 m. lapkričio 20 d.

kuriuo dėl bakterijų *Listeria monocytogenes* iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2073/2005

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos ([1]), ypač į jo 4 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) Komisijos reglamente (EB) Nr. 2073/2005 ([2]) nustatyti tam tikrų mikroorganizmų mikrobiologiniai kriterijai ir įgyvendinimo taisyklės, kurių, vykdydami Reglamento (EB) Nr. 852/2004 4 straipsnyje nurodytus bendruosius ir specialiuosius higienos reikalavimus, turi laikytis maisto tvarkymo subjektai;

(2) visų pirma, Reglamente (EB) Nr. 2073/2005 nustatyti maisto saugos kriterijai, kuriais apibrėžiamas maisto produkto arba maisto produktų partijos priimtinumas ir kurie taikomi rinkai pateiktiems produktams. Tame reglamente nustatyti maisto saugos kriterijai, taikomi bakterijoms *Listeria monocytogenes*, kurios yra vienas iš pagrindinių per maistą plintančių patogenų ir kelia rimtą pavojų visuomenės sveikatai dėl didelio su jomis susijusio mirštamumo. Naujausioje zoonozių ataskaitoje ([3]) Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) pažymėjo, kad 2022 m. žmonių listeriozės atvejų skaičius Sąjungoje buvo 15,9 proc. didesnis nei 2021 m., o mirčių nuo per maistą plintančių ligų protrūkių ir *Listeria monocytogenes* sukeltų mirčių skaičius Sąjungoje 2022 m. buvo vienas iš didžiausių, apie kuriuos Tarnybai buvo pranešta per pastaruosius dešimt metų. Atsižvelgiant į listeriozės atvejų protrūkį Sąjungoje, labai svarbu, kad *Listeria monocytogenes* taikomi maisto saugos kriterijai galėtų užtikrinti aukštą ir nuoseklų vartotojų apsaugos lygį visoje maisto grandinėje;

(3) rizikai užsikrėsti listerioze per maistą turi įtakos tiek individualus vartotojo imlumas ligai, tiek tai, ar užkrėstame maisto produkte gali gausiai daugintis *Listeria monocytogenes*. Kūdikiai ir vartotojai, kurių imuninė sistema nusilpusi, nes jie serga įvairiomis ligomis ar turi kitų sutrikimų ar sveikatos būklių, yra labai imlūs *Listeria monocytogenes* ir negali vartoti maisto produktų, kuriuose yra bent menkiausia šio patogeno koncentracija. Moksliškai taip pat pripažįstama, kad dalies kitų vartotojų sveikatai gali pakenkti tik maisto produktų, kuriuose *Listeria monocytogenes* koncentracija viršija 100 KSV/g ribą, vartojimas. Todėl gatavi maisto produktai, kuriuose *Listeria monocytogenes* dauginimasis gali viršyti 100 KSV/g ribą per visą jų tinkamumo vartoti laiką, išskyrus produktus kūdikiams ir specialios medicininės paskirties maisto produktus, yra jautrių maisto produktų grupė, kuriai visų pirma turėtų būti skirtos rizikos mažinimo priemonės;

(4) pagal Reglamentą (EB) Nr. 2073/2005 *Listeria monocytogenes* neturi būti aptikta 25 gramuose gatavų maisto produktų, kuriuose gali daugintis *Listeria monocytogenes*, išskyrus produktus kūdikiams ir specialios medicininės paskirties maisto produktus, ir kuriuos betarpiškai tebekontroliuoja juos pagaminęs maisto verslo subjektas, kai tas maisto verslo subjektas negali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad per visą tinkamumo vartoti laiką *Listeria monocytogenes* koncentracija atitinkamuose maisto produktuose neviršys 100 KSV/g ribos. Tačiau Reglamente (EB) Nr. 2073/2005 nenumatytas kriterijus, kuris būtų taikomas tiems maisto produktams, kurių betarpiškai nebekontroliuoja juos pagaminęs maisto verslo subjektas, kol vis dar nėra įmanoma užtikrinti, kad 100 KSV/g riba nebūtų viršyta per visą tų maisto produktų tinkamumo vartoti laiką;

(5) siekiant užtikrinti vienodą visuomenės sveikatos apsaugos lygį nuo gatavų maisto produktų, kuriuose gali daugintis *Listeria monocytogenes*, išskyrus produktus kūdikiams ir specialios medicininės paskirties maisto produktus, gamybos iki platinimo, maisto saugos kriterijus „*Listeria monocytogenes* neaptikta 25 g“ turėtų būti taikomas visais atvejais, kai tie maisto produktai pateikiami rinkai jų tinkamumo vartoti laikotarpiu ir kai juos pagaminęs maisto verslo subjektas negali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad per visą jų tinkamumo vartoti laiką *Listeria monocytogenes* koncentracija neviršys 100 KSV/g ribos;

([1]) OL L 139, 2004 4 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj.
([2]) 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų (OL L 338, 2005 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj).
([3]) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442.

(6) kad maisto verslo subjektai turėtų pakankamai laiko pritaikyti savo praktiką ir procedūras prie naujo reikalavimo, šis reglamentas neturėtų būti taikomas iki 2026 m. liepos 1 d.;

(7) todėl Reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(8) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2026 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2024 m. lapkričio 20 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 2073/2005 I priedo 1 skyrius (Maisto saugos kriterijai) iš dalies keičiamas taip:

1) 1.2 įrašas pakeičiamas taip:

Maisto kategorija	Mikroorganizmai ir (ar) jų toksinai, metabolitai	Mėginių ėmimo planas		Ribos		Analizės pamatinis metodas	Kriterijaus taikymo etapas
		n	c	m	M		
„1.2 Gatavi maisto produktai, kuriuose gali daugintis *L. monocytogenes*, išskyrus produktus kūdikiams ir specialios medicininės paskirties produktus	*Listeria monocytogenes:*	5	0	100 KSV/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	Produktai, pateikti rinkai jų tinkamumo vartoti laikotarpiu
		5	0	Neaptikta 25 g (***)		EN/ISO 11290-1	Produktai, pateikti rinkai jų tinkamumo vartoti laikotarpiu

(*) Šis kriterijus taikomas, jeigu maisto produktą pagaminęs maisto verslo subjektas gali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad per visą tinkamumo vartoti laiką L. monocytogenes koncentracija tame maisto produkte neviršys 100 KSV/g ribos. Proceso metu subjektas gali nustatyti tarpines ribas, kurios turi būti pakankamai žemos, kad garantuotų, jog pasibaigus maisto produkto tinkamumo vartoti laikui nebus viršyta 100 KSV/g riba.

(**) 1 ml inokuliato uždedama ant 140 mm skersmens Petri lėkštelės arba ant trijų 90 mm skersmens Petri lėkštelių.

(***) Šis kriterijus taikomas, jeigu maisto produktą pagaminęs maisto verslo subjektas gali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad per visą tinkamumo vartoti laiką L. monocytogenes koncentracija tame maisto produkte neviršys 100 KSV/g ribos.“;

2) Tyrimo rezultatų aiškinamosiose pastabose įrašas „*L. monocytogenes* gatavuose maisto produktuose, kuriuose gali daugintis *L. monocytogenes*, kai maistą betarpiškai tebekontroliuoja jį pagaminęs maisto verslo subjektas, negalintis įrodyti, jog per visą tinkamumo vartoti laiką produktas neviršys 100 ksv/g ribos:

— patenkinama, jeigu visos nustatytos vertės rodo, jog bakterijos nėra,

— nepatenkinama, jeigu kuriame nors iš mėginio vienetų nustatoma bakterija.“

pakeičiamas taip:

„*L. monocytogenes* gatavuose maisto produktuose, kuriuose gali daugintis *L. monocytogenes*, jeigu juos pagaminęs maisto verslo subjektas negali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad per visą tinkamumo vartoti laiką *L. monocytogenes* koncentracija tuose maisto produktuose neviršys 100 KSV/g ribos:

— patenkinama, jeigu visos nustatytos vertės rodo, kad bakterija neaptikta nė viename iš mėginio vienetų,

— nepatenkinama, jeigu kuriame nors iš mėginio vienetų nustatoma bakterija.“